

JONAVOS KRAŠTO GYVENTOJAI KALINTI FILTRACINIUOSE LAGERIUOSE 1944–1947 M.

Nuslinkus fronto linijai į Vakarus, į Lietuvą sugrįžo prieškarinio okupantai. Sugrįžo kaip šeimininkai, kuriems jau nereikėjo rodyti geranoriškumo. „Kas ne su mumis, tas prieš mus“ – toks pokario antrosios okupacijos devizas. NKGB pradėjo Lietuvos gyventojų patikrinimą, norėdama išsiaiškinti vokiečių kontržvalgybos agentus, bendradarbiavusius su vokiečiais tarnautojus, policininkus, taip pat Raudonosios armijos dezertyrus.

Pirmiausiai buvo tikrinami, t. y. filtruojami Vakarų šalyse atsidūrę Sovietų Sąjungos piliečiai: kalėjusieji koncentracijos ar karo belaisvių stovyklose, išvežti prievartiniams darbams į Vokietiją ar vokiečių okupuotas šalis, pasitraukusieji su vokiečiais ir patekę į SSRS okupacinę zoną. Šiems asmenims buvo užvedamos filtracinės bylos. Specialios NKVD ar karinių komisariatų komisijos sulaikytuosius apklausdavo, turėdamos tikslą nustatyti jų „antisovietiško laipsnį“. Šiuose lageriuose buvo laikomi tol, kol vykdavo kompromituojančios medžiagos paieška. Tardytojo nuožūra nustatčius pakankamai faktų baudžiamajai bylai kelti, sulaikytasis netrukus būdavo teisiamas ir perkeliamas į griežtesnio režimo lagerius. Nepakakus duomenų, kad sulaikytasis būtų nuteistas, jis būdavo įtraukiamas į operatyvinę įskaitą, sekamas, iki sulaukdavo 70 metų amžiaus. Asmenims, kuriems NKVD, KGB, SMERŠ nerado kompromituojančios medžiagos, leisdavo grįžti namo. Jei būdavo fiziškai stiprūs, turintys inžinerinį ar medicininį išsilavinimą, patekdavo į darbo batalionus, kur buvo priversti dirbti miestų atstatymo statybose, šachtose, bet be ginkluotos sargybos. Netgi gaudavo menkus atlyginimus. Šaukiamojo amžiaus vyrai buvo nukreipiami į karinius komisariatus.

30 000 Lietuvos gyventojų buvo suregistruota filtracinių bylų kartotekose, tačiau tik apie 10 048 asmenis surinkta išsamesnės medžiagos.

Iš to kas yra surinkta, jau galima spręsti apie sovietinių represinių struktūrų veiklą. Daugumai jų, patekusių į sovietinę okupacinę zoną, karo baigtis nebuvo laiminga pabaiga.

KALINTŪJŲ FILTRACINIUOSE LAGERIUOSE VARDYNAS

ALEKSANDROVA OLGA, IVANO, g. 1928 m., gyv. Mimainių k., Panoterių vlsč., moksleivė. Internuota Vokietijoje. Išvežta į filtr. lag. PFL Nr. 232. Paleista 1945 07 03.

A(O)PANAVIČIUS ALEKSAS, BALIO, g. 1923 m., gyv. Jonavoje. Suimtas. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 0302, Kizelis, Permės sr.

BARTUSEVIČIUS KAZIMIERAS, g. 1924 m., gyv. Jonavoje. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 233. Paleistas 1945 10 15.

CHLOPOTINSKIENĖ ELENA, JAKOVO, g. 1923 m., gyv. Rimkų k., Jonavos r. Išvežta į filtr. lag. PFL Nr. 266, Jelgava, Latvija.

ČEKANAVIČIUS FELIKSAS, KAZIMIERO, g. 1921 m., gyv. Čičinų k., Jonavos vlsč., valstietis. Suimtas, kalintas 1945 05 21 SPP Nr. 19. Išvežtas į filtracijos lagerį.

ČEKANAVIČIUS PRANAS, PETRO, g. 1925 m., gyv. Čičinų k., Jonavos vlsč., darbininkas. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 256. Paleistas 1945 07 15.

DEMYDENKO SOFIJA (ZOJA) PETRO, g. 1921 m., gyv. Jonavoje, darbininkė. Internuota Vokietijoje. Išvežta į filtr. lag. 1945 06 25. PFL Nr. 274. Paleista 1945 08 30.

DOMBROVSKIS VIKTORAS, JOSIFO, g. 1928 m., gyv. Jonavoje, valstietis. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į lag. PFL Nr. 210. Paleistas 1945 10 16.

DULINSKAS FELIKSAS, ANTANO, g. 1920 m., gyv. Daukliūnų k., Jonavos r., amatininkas. Suimtas ir kalintas. ZSD Nr. 50. Išvežtas į filtr. lag. 1945 01 18. PFL Nr. 03 08, Tulos sr.

FOMKINAS KANOFIJUS, AGAFONO, g. 1922 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Suimtas. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 0302, Kizelis, Permės sr.

GARNYS MARIJONAS, JURGIO, g. 1923 m., gyv. Jonavoje, darbininkas. Suimtas. Išvežtas į filtr. lag. 1945 01 06. PFL Nr. 0308 Tulos sr. Paleistas 1945 06 29.

GRIŠINAS IVANAS, FILIPO, g. 1925, gyv. Jonavoje. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 282 1945 06 25 – PFL Nr. 266. Paleistas 1945 m.

JASIUKEVIČIUS LIUDVIKAS, JONO, g. 1911 m., gyv. Šafarkos k., Jonavos r., moksleivis. Suimtas 1945 m., kalintas Liepojoje, Latvija. Išvežtas į filtr. lag. 1945 06 22. PFL Nr. 0329, Perov Polė, Maskvos sr. Paleistas 1946 06 12.

KELBAUSKAS ROMALDAS, KONSTANTINO, g. 1922 m., gyv. Jonavos r., amatininkas. Suimtas. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 0208. Paleistas 1945 08 25.

KOŽENIAUSKAS ALEKSAS, PETRO, g. 1917 m., gyv. Skarulių k., Pakruojo (Jonavos) r., amatininkas, šaulys. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. 1945 10 05. PFL Nr. 140, Kalinino sr. 1946 01 11. PFL Nr. 0319, Maskvos sr.

KREGMERAS VYTAUTAS, JUOZO, g. 1921 m., gyv. Jonavoje. Suimtas, kalintas Kalvarijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 03 01. PFL Nr. 0302. Kizelis, Permės sr.

KUZBARSKIS VLADIMIRAS, VINCENTO, g. 1920 m., gyv. Jonavoje. Suimtas 1945 m., kalintas Jonavoje, Vilniuje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 02 12. PFL Nr. 283, Stalinogorskas, Maskvos sr.

MAČIULIS BENJAMINAS, JUOZO, g. 1918 m., gyv. Jonavoje, tarnautojas. Suimtas 1944 m. Latvijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL. Nr. 0305, Severouralskas, Sverdlovsko sr. 1945 12 01.

MAKAROVAS GORDEJUS, TEREŅIAUS, g. 1924 m., gyv. Skrandinės k., Jonavos r., darbininkas. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 12 05. Rumiancevas, Ukraina. Paleistas 1946 03 06.

MARDAS (MORDAS) VIKTORAS, ANTANO, g. 1920 m., gyv. Jonavoje, miškininkas. Suimtas Jelgavoje, Latvija. Išvežtas į filtr. lag. 1945 07 05. PFL Nr. 0331. Kutaisis, Gruzija.

MEŠKAUSKAS PRANAS, PRANO, g. 1924 m., gyv. Jonavoje, darbininkas. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 217. Paleistas 1946 12 14.

MITALAS JUOZAS, SIMONO, g. 1926 m., gyv. Ilgabradų k., Jonavos r., moksleivis. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1947 09 27. PFL Nr. 174, Podolskas, Maskvos sr.

MOCKUS BALYS, JURGIO, g. 1912 m., gyv. Jonavoje. Suimtas 1945 02 07, išvežtas į filtr. lag. PFL 0302, Kizelis, Permės sr. Paleistas 1946 09 21.

MURINAS ANDREJUS, JONO, g. 1923 m., gyv. Marviliaus k., Jonavos r. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. Sovietskaja Gavanė, Chabarovsko sr.

NASKAUSKAS BENEDIKTAS, ALEKSO, g. 1920 m., gyv. Trakų k., Jonavos r. Internuotas Prancūzijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 07 02. PFL Nr. 253.

NEKRAŠEVIČIUS MARIJONAS, JURGIO, g. 1918 m., gyv. Jonavoje, darbininkas. Išvežtas į filtr. lag. 1945 01 18. PFL Nr. 0308, Tulos sr.

RADIONOVAS TARASAS, SAVELIJAUŠ, g. 1918 m., gyv. Rimkų k. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. Zaporožė, Ukraina.

RADZEVIČIUS LEONAS, VASILIJAUŠ, g. 1925 m., gyv. Jonavoje. Internuotas Prancūzijoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 221 – PFL 222. Paleistas 1945 10 30.

RATKEVIČIUS MYKOLAS, PETRO, g. 1919, gyv. Jonavoje, amatininkas. Internuotas Austrijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 06 09. PFL Nr. 299. Paleistas 1945 06 20.

RAZEVIČIUS LEONAS, VACLOVO, g. 1925 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. 1945 08 18 PFL Nr. 221. Paleistas 1945 08 28.

SAMARDOKAS JUOZAS, JONO, g. 1921 m., gyv. Skarulių k., Pakruojo (Jonavos r.). Suimtas, išvežtas į filtr. lag. Uchta, Komija. Paleistas 1946 10 19.

SEDIAKO VIKTORIJA, ADAMO, g. 1918 m., gyv. Veseluvkos k. Suimta 1944 01 09. Išvežta į filtr. lag. 1945 03 30. PFL Nr. 032. Jelšanka, Saratovo sr. Paleista 1945 m.

STANKEVIČIUS ANTANAS, ANTANO, g. 1909 m., gyv. Jonavoje, darb. Suimtas 1945 02 10, kalintas Jonavoje. Išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 03 02, Kizelis, Permės sr. Paleistas 1946 07 13.

STANKŪNAS PIJUS, JUOZO, g. 1912 m., Žeimių k. (Žeimiuose), miškininkas. Internuotas Austrijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 05 17. PFL Nr. 306. Paleistas 1945 06 21.

SUJETOVAS KUZMA, FIODORO, g. 1923 m., gyv. Jonkaičių k., Jonavos r., valstietis. Internuotas 1945 05 15 Vokietijoje. SPP Nr. 19. Išvežtas į filtr. lag. 1945 05 21.

SUROŽAS (SUROTAS) MARIJONAS, g. 1918 m., gyv. Jonavoje. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 10 20. PFL 277.

ŠAMBERAS JUOZAS, PETRO, g. 1925 m., gyv. Jonavoje. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. PFL Nr. 277.

ŠERSTOBAJEVAS AKINFAS, SAMSONO, g. 1917 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. 1945 02 PFL Nr. 0308, Tulos sr. Paleistas 1946 06 24.

ŠIMONIS BRONIUS, MATO, g. 1909 m., gyv. Dauklūnų k., geležinkelio tarnautojas. Suimtas, kalintas Jonavoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 02 10. PFL Nr. 140, Kalinino sr.

STANKEVIČIENĖ TEOFILJA, g. 1923 m., gyv. Jonavoje. Internuota Vokietijoje. Išvežta į filtr. lag. PFL Nr. 218. Paleista 1945 07 20.

TARASEVIČIUS ALGIRDAS, JONO, g. 1925 m., gyv. Jonavoje. Suimtas, išvežtas į filtr. lag. 1945 09 25. PFL Nr. 03 08. Tulos sr.

TROFIMOVAS VIKTORAS, VLADO, g. 1921 m., gyv. Ragožių k., darbininkas. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1948 03 01. PFL Nr. 22. Paleistas 1948 03 06.

URBELIS ADOLFAS, ALEKSO, g. 1926 m., gyv. Jonavoje, moksleivis. Suimtas, kalintas Jelgavoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 02 12. PFL Nr. 263, Stalinogorskas, Maskvos sr. Paleistas 1946 08 06.

VALENTINAVIČIENĖ (PINKEVIČIŪTĖ) MARIJA, Vinco, g. 1914 m., gyv. Jonavoje, namų šeimininkė. Internuota Vokietijoje. Kalinta 1945 07 08. PFL Nr. 260.

VALENTINAVIČIUS JONAS, JONO, g. 1917 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Internuotas Vokietijoje. Kalintas 1945 07 18. PFL Nr. 260.

VĖBRYŠ POVILAS, ALEKSANDRO, g. 1909 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1945 08 07. PFL Nr. 20

VEINŠNEIDERIS VIKTORAS, BOLESLOVO, g. 1914 m., gyv. Jonavoje, amatininkas. Internuotas Prancūzijoje. Išvežtas į filtr. lag. Liubotinas, Novgorodo sr.

VOLPERT ADA, SAMUILO, g. 1919 m., gyv. Jonavoje, tarnautoja. Internuota Vokietijoje. Išvežta į filtr. lag. 1945 09 01. PFL Nr. 365. Paleista 1945 m.

ZUBKUS PRANAS, MATO, g. 1919 m., gyv. Kulvos k., valstietis. Internuotas Vokietijoje. Išvežtas į filtr. lag. 1948 03 10. PFL Nr. 226 – PFL Nr. 256. Paleistas 1948 m.